

754 G. VON ALFTHAN – J. V. SNELLMAN 28.IX
1867
HUB, JVS handskriftssamling

Välborne Herr Senator.

Ödmjukast tackande för vördade brevet af den 21 dennes, vågar jag hoppas, att gårdagens telegrammer varit egnade att i någon mån minska Herr Senatorns bekymmer för vår utkomst öfver vintern. Det kostade litet på mig, att förändra en af mig engång meddelad uppgift; sådant har icke hänt mig ofta och skulle väl icke heller nu hafva behöft inträffa, om jag bara sluppit att resa, men länemötet höll mig fastspikad i Uleåborg. Anledningen hvarför jag nu trodt mig kunna nedsätta importen ifrån 75 000 till 60 000 tunnor är den, att Salo, Siikajoki, Limingo, Uleå och nedra delen af Ijo Socknar delvis fått bättre skörd, än vederbörande läneombud, som kort efter frosterna lemnade hemmen, kunde uppgifva. Af marknadsfolket, som talrikt besökt staden uti dessa dagar, har man också fått höra, att en och annan byadel uti upptrakterne varit nog lycklig att hafva hunnit skära något undan frosterna,

Sjelffallet är, att utsigterne för erhållande af våruitsäde i samma mån något ljusna, dock ser det allt ännu nog mörkt ut med den saken. Ofvanuppräknade Socknar, hvarest jemförelsevis mest grobar säd erhållits, äro Kronan antingen ingenting eller endast obetydligt skyldige; att af dem indrifva lån gifver derföre icke mycket, och de som hafva de största skulderne, äro deremot urståndsatte att leverera grobar säd. Försök skall emellertid göras såväl med indrifning, som med andra af Herr Senatorn föreslagne medel, men största delen af utsädet måste väl allmogem ändå sjelf bespara och har i sådant afseende bara att fullgöra de af länemötet fattade besluten. Önskligt vore att få par tusen tunnor grobart korn till Kajana öfver Saimen; jag är öfvertygad om att man såningstiden för contant derstädes kunde föryttra icke så litet af den varan. Dessutom, såsom jag i dag telegraferade, omkring 2 000 Mattor ||(2 500 tunno)r|| till brödföda, samt således endast 9 500 tunno)r till Uleåborg et Brahestad.

Importen börjar småningom att komma i bättre harmoni med behofvet – förutsatt att allt verkligen lyckligt kommer in; men en förolyckad skeppslast, isynnerhet om den är större, vore en stor, kanske irreparabel olycka.

Jag skall vidtaga åtgärd om, att i Februari och redan före, erhålla uppgift öfver innehafvande förråder, på det man i yttersta nödfall ännu med vinterföre kunde erhålla säd eller mjöl ifrån Petersburg eller södra Finland.

Jag har inför Brahestads handelskår, i en tre timmars speech, uttömt hela min öfvertalningsförmåga. Resultaterne voro dock till en början endast ett anbud å import af 1 100 tunno)r råg och afgifvet löfte att med mindre förskott (i sender 5 M<ar>tto)r mjöl eller 10 à 15 tunno)r spanmål) åt Kommunal styrelserne befodra pottaskbränningen. Kunde länets pottaskexport (6 000 à 8 000 lispund uppdrifvass heldt till 20 000 lispund à 3 f<inska> m<ark>), så vore detta 60 000 f<inska> m<ark> = 2 000 tunno)r råg = flere tusen människors föda under månader. Med egna medel intaga Brahestads boerne 6 000 tunno)r, möjligtvis något till. Lundberg erbjöd att intaga 3 000 M<ar>tto)r mjöl för endast 50 000 f<inska> m<ark> i förskott, men då han icke ville erlägga mera än 6 % ränta (utan provision) samt fordrade att kronan skulle återtaga allt

oförsåldt och tillförsäkra honom 5 % handelsvinst, kunde jag naturligtvis icke antaga sådant anbud.

– Erhåller nu just ett telegram af innehåll: »att icke *bjuda* förskott för annat, än hvad importeres utöfver det, som sjelfmant intages med egna medel». Förlåt, Herr Senator, om jag icke kan finna mig särdeles smickrad af, att tilltros så litet urskiljning, för att icke säga, att bemötas med ett så besynnerligt misstroende. Üti ett enda fall, *hvarom jag anmält*, har jag tillåtit inberäkmandet af ett, ännu icke ens införskrifvet men endast på en anteckningslista tecknad parti, emedan det gjordes som förbehåll utaf *dem*, som samtidigt förbundo sig att införskrifva ett sexdubbelt belopp, eller hela hälften af allt som med förskott inkommer.

Efterkommande Kejsrerliga Senatens befallning och för att tillika realisera en af mig redan länge fattad plan, om hvilken jag också för ett år sedan tillskref Herr Senatorn, har jag projekterat dikning och rödjning af sank aëgar. Fördelarne af denna plan synas mig så ögonskenliga att de icke torde tarfva utläggning – skada bara att den kunde stranda emot vederbörande jordegares möjliga obenägenhet att ikläda sig återbetalningsskyldighet för lån, som de icke få se i annan form än färdigt dikade och vädjade ängar; af hvilken anledning amorteringen i vissa fall torde böra utsträckas på ett större antal år. Men äfven detta vore ju bättre än att rent af skänka bort medlen genom aflägsna mossors torrläggning eller mindre nyttiga vägarbeten.

Till min ytterliga förvåning anmäler Consul Herloffson att han, som för ett parti om circa 8 000 stammar, bjudit 2 penni per Kubikfot, af *öförändrande* Öfverforstmästare fått den upplysning, att svar först om 6 *veckor* (!) kunde väntas. I dessa tider borde svar på sådant anbud följa inom 6 dagar, per telegraf. Går det icke an, att påskynda saken?

Med utmärktaste högaktning har jag äran teckna mig

Välborne Herr Senatorns och Riddarens
ödmjukaste tjänare
G. v. Alfthan

Uleåborg den 28 Sept. 1867.

755 J. A. VON ESSEN – J. V. SNELLMAN 28.IX 1867
40 HUB, JVS handskriftssamling

Min ärade Bror!

Din skrifvelse af den 21. dennes träffade mig här i Joensuu, der, såsom jag tror mig hafva i mitt sednaste bref nämt, jag vid denna tid skulle inträffa. Ditt bref, fullt med skarpa förebräelser, har gått mig mycket till sinnas och ökat det missmod den förtviflade ställningen hos mig framkallat. Det går så ofta här i verlden, att då man tror sig handla som bäst, gör man som dummast. Du säger bland annat: »hela verlden vet att hunger uppstår i Idensalmi, Lapinlaks, Kiuruvesi, Thusniemi, Nilsjä, Juuga, Nurmis, Pielis, Homants». Wissrerligen vet hela verlden det *nu*, men den visste det icke den 4. September om morgonen, då jag begaf mig på resa, och jag trodde det vara min skyldighet att sjelf taga någon kännedom om vidsträcktheten och måttet af frostens verkningar och icke sitta stilla i Kuopio och invänta kronofogdarnes rapporter. Af